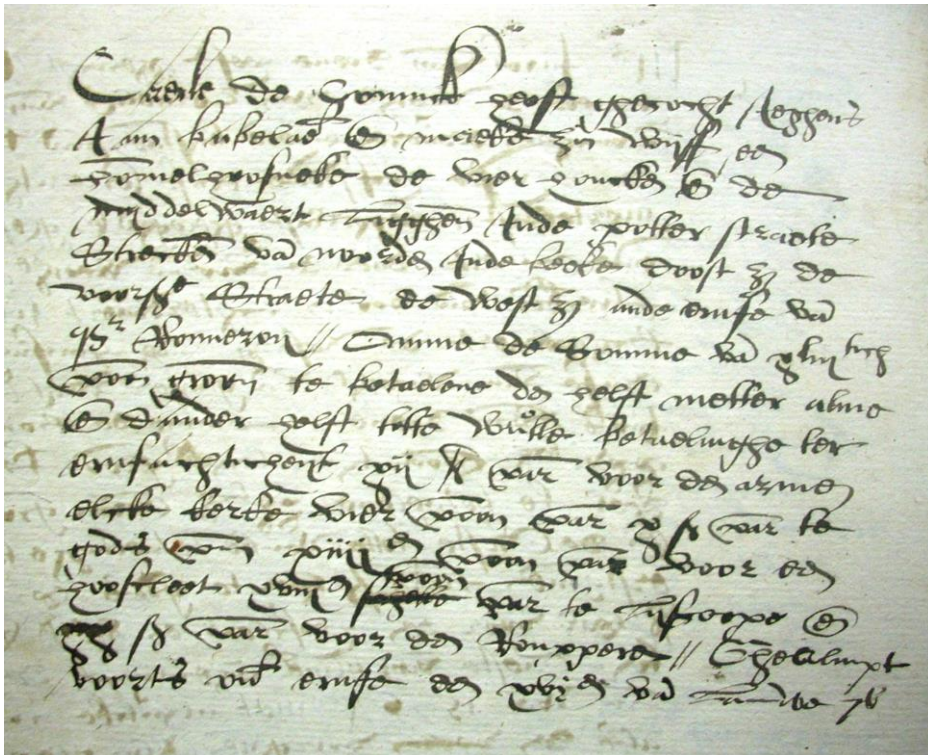

16 januari 1576 – Hommelhoveke in de Potterstraat - Halmen SAP 365

Caerle de Coninck

heeft ghecocht jehens **Jan Babelaere ende Maeke** zyn wyff
een hommelhoofveke de vier houcken ende de myddelwaert ligghende inde **Potterstraete** –
streckende van noorden in de beeke, doost zyde de voorschreven straete, de wet zyde ande
ervfe van Pieter Rouveroy
Omme de somme van xliij tich ponden grooten te betaelene de helft metter alme ende dander
helft totten vulle betaelinghe ter ervachticheyt
xij ponden parisis voor de armen elcke kerke vier ponden parisis
x schele parisis te godspenninck
xiiij ponden parisis voor een hoofcleet
xviiij ponden parisis te lyfcoope ende xx schele parisis voor den rouppere
ghealmyt voorts over ervfe den xvde van lauwe 76

28 januari 1576 – Jan Bamelaere koopt hommele – SAP 395 Renten

Jan Bamelaere kendt schuldich tzyne

Mahieu Voet ofte zyne actie hebbende, bryngher briefs –
de somme van neghen ende twintich ponden derthien schele acht pennynghen grooten
vlaemsch –
spruutende van **coope van hommele** ende van gheleenden gelt
te betaelen den 1ste dagh van oeghste xvc zesentzeventich eerstcommende
mets conditien indien denzelven Bamelaere de voorschreven somme betaelt ten voornoemde
valdaeghe – doet paeyment met de twee deelen van xv pond parisis by hem Bamelaere
versleten – daer men bliven tzyn laste –

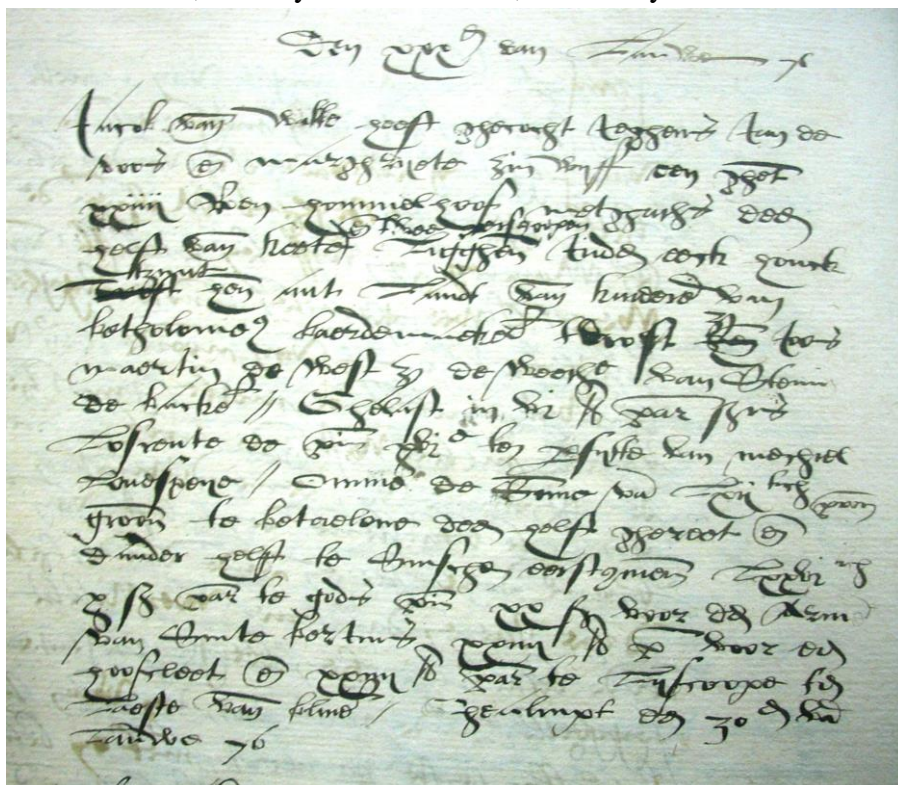
daerinne verbindende twee ghemeten zaylandts ligghende inden **Peselhouck** – ande oostzyde Jan Buuck, van zuuden tleen van Jan Wyts ende van westen Jacob Schevele – belast te voren met iij pond paris is tsjaers de penninck xvj – ande weduwe van Jan makeblyde – zonder breeder last – Actum present Willem de Rycke ende Willem van Beveren schepenen den xxviiiij january xvc lxxvj

30 januari 1576 – Hommelhof in de Eekhoek - SAP 365

Den xxxste van lauwe 76

Jacob vande Walle

heeft ghecocht jehens **Jan Devoos ende Martgryete** zyn wyff een ghemet xxiiij roeden hommelhoof met ghaeders deen helft vande keete ligghende inden Eekhouck – tzuuthende ant landt vande kinderen van Bertholomeus Kaerdemaeker, toost zyde Joos Maertin, de west zyde de wedewe van Steven de Backer

Ghelaest in xi schele parsiis sjaers losrente - de penninck xvide - ten proffytte van Michiel Longuespee Omme de somme van Ixij tich grooten te betaelene deen helft ghereet ende dander helft te sinsxhen eerstcomende lxxvi tich X schele paris is te godspenninck Xx schele voor den aermen van Sinte Bertins Xxiiij schele paris is voor een hoofcleet Ende xxiiij schele paris is te lyfcoope Ten laeste vande

blivere

Ghealmp den 30de van lauwe 76

30 januari 1576 – Hommelhof met keet op de Werfstraat - Halmen – SAP0 365

Anthuenys de Wally

heeft ghecocht jehens **Jan Alaert ende Jaeneke** zyn wyff, wesende den zelve Jan Alaert erste oor van **Ghelin Alaert** zynnen vaedere een hommelhoof mette keete ende de persen daer up staende ligghende op de **Werffstraete** Van noorden up de zelve straete, doost zyde **tcoestraette** tzuut hedne het sterfhuus van Christiaen Dobbele de west zyde Cornelys De Scottere

omme de somme van lxxv tich ponden grooten ghemet
thende maete thende ghelde
omme daer mede te betaelene de schult heeschers van ghelicke voornoemd te betaelene metter
ervfachticheyt xij ponden grooten
noch xij ponden grooten te baemesse lxxvi tich
vij pond grooten te baemesse lxxxvij tich ende de loosrente bedraeghende int principael xliij
tich ponden grooten corserende de penninck xvide ten laeste van de cooper
ij schele parisis te godspenninck
iiij pond parisis voor den vercooper ende den lifcoop ten laeste vande blivere
ghealmpt de 30ste in lauwe 76
dies moet den cooper het voorschreven gheot verbinden in versekertheyt van de toecommende
payementen.

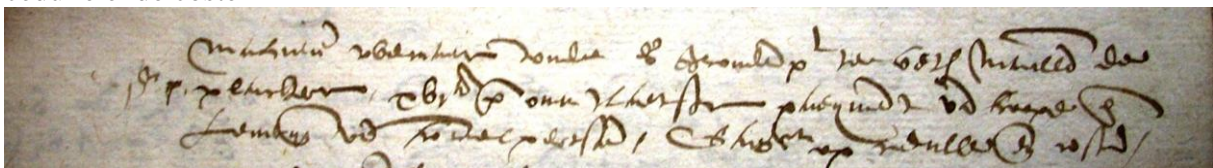
13 februari 1576 – Hommelhof op de Kouter - Halmen SAP 365

Ghelin Kesteloot

heeft ghecocht jeghens **Steven DeBeesere ende Marghryete** zijn huusvrouwe
een **hommelhof** ligghene op **de Coutter**,
groot van lande vijff vierendeel fote daer ontrent de vier houcken ende de myddelwaert de
plecke zoo dye gheleghen es,
metghaeders twee woenhuusekes staende upt voorseide hommelhof
ende alle groene ende droghe catheelen,
twelcke **Vincent Lameel** nu in hueren houdende
metten zuuthende opde voorseide couterre ende **Willem de Ricke**,
van westen **Fransoys Hauncx**, van noorden de heere
Ghelast het voorseide hommelhof in de couterrente den heere
ende noch xvij ponden parisis sjaers loosrente de penninck xvi ten proffytte van Cornelys de
Scottere
ende voorts ghelast in een huere van x jaeren lacnk Vincent Lameel voor vj pond grooten
vlams sjaers
Dies nempt den huerdere de couterrente tsynnen laste zynen termyn gheduerende
Mydts noch te betaelene Cornelys de Schottere het verloop van de rente ende de zelve
huerdere des ghelast in xxtich voeren mes sjaers - teen jaer min tander jaer meer
Omme de some van hondert xxv tich ponden grooten te betaelene neghenenseventich ponden
grooten ghereet ende de reste totte vulle betaelinghe te weten sesendertich ponden grooten te
bamesse xvc lxxxvj tich xiiij schele parisis te gods penninck
Xij schele parisis voor een hoofcleet
De lyfcoop ten laeste van de blivere
Ghealmpt voorts over erfve den xiiij de van sporcele

3 maart 1576 – Veroordelingen – SAP 244

Mahieu Wemaere doude es ghecondempneert te bethaelen Maillart de Placker xvj pond
parisis over tlaetste paeyement van coope ende leverynghe van hommelpersten – ghegroot op
cedulle ende kosten

Adriaen Makeblyde es ghecondempneert te bethaelen Nicaise de Buckere vij pond xiiij schele grooten, reste van coope ende leverynghe van hoppe, ghegroot op cedulle ende costen .

Eloy de Zomere es ghecondempneert te bethaelen Hendryck van Kaeyseele xxij pond parisis rsete van coope ende leverynghe van hoppe – ghegroot op cedulle ende costen

Adriaen Maekblyde es ghecondempneert te bethaelen Frans De Schotter als brynhger sbriefs over Mahieu de Pours xvij pond xiiij schele vij penninghen grooten reste van coope ende leverynghe van hoppe – payement de twee deelen van es schellinghen viij penninghen grooten ... ende costen

28 maart 1576 – **Hop van Clays van Laeke** - SAP 255

Clays vande Laeke, dactie hebbende over Adriaen van Pouques namptieert ter greffie jehens Joos de Heere de jonghe, vijff zacken hommele

D'iste wegende iij c lxxij pond

Den ijden – iij c xliij pond

De derde – iij c xi pond

De vierde – iij c lxxviiiij

De vde – iij c iiijxx xix pond

Makende tsameen ij m iij pnd hoppe

Behoudens juste calculatie, daermede leverynghe ij m pond hoppe ten pryze van xi pond xv schele parisis thondert

Tot voldoeninghe van de voorwaerde danaff wezende in gheschifte tussen de voorseide partien

Actum present Doene ende Flocq – schepenen den xxviiij ste marty 76

Clays van Laeke heeft ghelicht ende voorts vutghelevert dese hoppe

Toirconde zyn handteecken den xvj ste july 1576

Den xvi ste july 1576

Present meester Jacob vande Doene ende Gillis Dobbele – schepenen

Waarvoor zo'n grote bierton allemaal kon voor gebruikt worden – Pieter Brueghel de oude – Kinderspelen

12 april 1576 – **Koop van hoppe** - - SAP 395
Renten

Jacob Denys filius Clays,

kend schuldich tzyne **Godelieve, de weduwe van Corneel Makareel,**

de somme van twyntich pond grooten vlaemsch omme de coope ende leveringhe van hoppe

– te betalene den xijste in april xvc lxxvij –

emmers een maend daerover onbegrepen –

op verbuerte van xij pond parisis **ten proffytte vande ghemeen en aermen** –

daerinne verbindende vier gemeten lands, hofstede, erfve ende catheylen ligghende in de

Helhouck – de zuudzyde ende oostzyde Jacob Vande Coutere – de noortzyde den disch van Sinte Bertins

Actum den xijde aprilis 1576

Present Schottere burghmeester ende Jan Daten, schepene

Pieter Rouveroy doude

heift ghecocht jeghens ... de Wally ende Laurence zyn huusvrouwe
een hommelhof mette keete ende persen daer up staende –
lighende upde Werfstraete – van noorden upde zelve straete –
doostzyde **tcoestraete**, tzuuthende het sterfhuus van Christiaen Dobbele, van westen Cornelis
de Schottere

Omme de some van lxxv ponden grooten twaelf ponden grooten

mette erfvatichteyt ende xij ponden grooten te baefmesse lxxvj

ende vij ponden grooten te baefmesse lxxvij,

het zelve goed es ghelast in een losrente van zestien ponden grooten ten prouffyt van de

wedewe van Cornelis Mathereel

ende noch een losrente van xxij ponden parisis tsjaers ten prouffyt van Lampsen Mathereel,

een stuuver te godtspennynck ende vier penninghen parisis voor de kinderen van Ghelein

Alaertdt ende den lyfcoop ten laeste vande blyvere

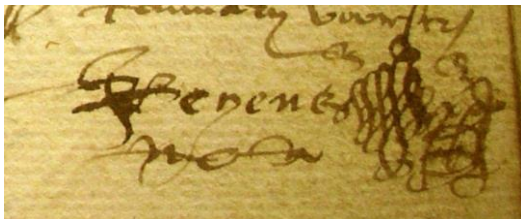
Ghealmpt over erve den 21ste aprilis

1577

8 januari 1577 – Hommel niet betaald - Halmen SAP 365 – folio 135

Naerdien **Nicasen de Buckere**

met consent vande burchmeesters ende schepenen der stadt Poperinghe te coope ghestelt heeft den helft van eenen huuse, erffve ende catheylen, staende up den **Yperdam couter**, doostzyde **Joos Denys**, de westzyde de schipvaert, toebehoorende **Adriaen van Pouckes**, omme daer anne te verhaelen de somme van xxvj pond v schele vier penninghen grooten vlaensch over **een coop ende leveringhe van hommele** ende alzo daer in ghebruuckt es alle solempniteyt van justicien by drie behoorlicke kersseberynghe: deerste den xxiiijde january 76, de tweede den 7den july 76, de derde de xvjde septembris 76, zo es by ordinantie van de burchmeesters ende schepenen voorschreven, noch een kersseberynghe ghedaen op den 17de novembris 76 ende **Toussain Deveren** als procureur over **Nicolays Cobrysse** ghestelt te kennen dat den zelve Cobrysse verbant heeft up tvorschreven goedt voor de somme van ic lxxvj ponden x schele viij deniers grooten vlaensch, ende es daer naer byden voornoemde Toussain, zonder prejudicie vande oppositien van Adriaen van Pouckes – ghestelt up iiij xx v ponden grooten vlaensch, ij schele parisis voor godts pennynck ende es ghebleven up den voornoemde Toussain als meest biedende ende laest verhoghere up de vooren ghestelde somme, aldus ghedaen inde presentie vanden ampman, de welcke hem presenteerde inde plaetse ende absentie van de baillius der voornoemde stede ende nu als wetschepenen
Actum den ijde novembris xvc lxxvj
Toorconde iiij onderteekent – G. Conynck
Den xiiijde january es gheordonneert by burchmeesters ende schepenen, dat den bailluus de n cooper in erfven stellen zal mits doende suffissante zeker, Jan Deveren

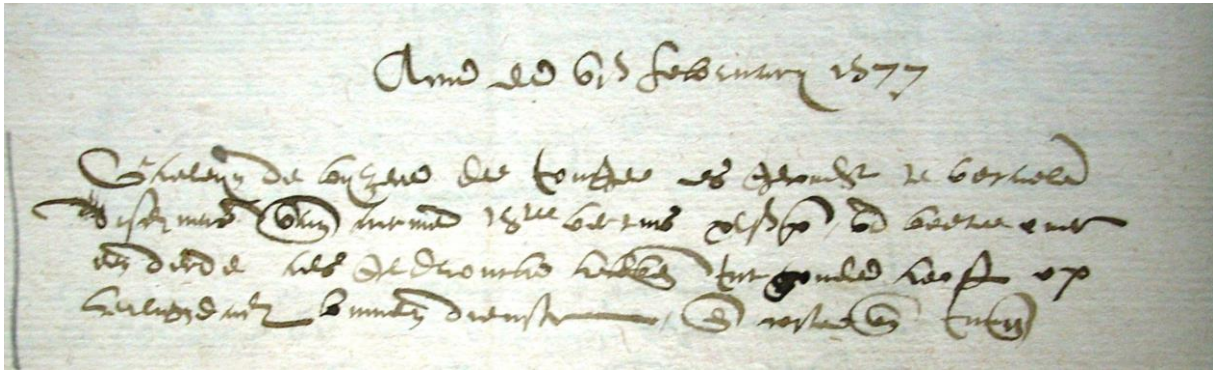
Heift hem gheconstitueert ende vereet borghe over den coopere ende es voorts ghealmpt met de roede van justicie over erffve den xiiijde january voorschreven van de xvc lxxvij
Toorconde my

6 februari 1577 – Gedronken tijdens H. Dienst in't Gouden Hoofd - SAP 244

Er mocht dan al een godsdienstvrede zijn op hoog niveau, toch diende men zich te Poperinghe nog te houden aan de coustume.

Gheleyn de Byzere de jonghe

es ghecondempneert te betaelen de dischmeesters van de aerme 'tSte. Bertins xv schele parisis van boete over een derde als gedroncken hebbende int Gouden Hoofd op heligdach binnen dienst ende costen daerinne.

6 maart 1577 – Verkoop van een hommelhof in de Peselhoek - SAP365

Anthonis Baelde

heift gecocht jehens **Jan Babelaere ende teghens Mayken** zyn wyf,
den helft van vyf vierendeel preter onderhalve roede lants
ligghende inde Peselhouck, hommelhof zynde,
streckende van noorden opde **Potterstraete**, de oostzyde Johannes Verdaem, de westzyde
ande hofstede van Jacob Schevele, tzuuthende tlant van Jacob Roelens,
met alzulck recht van vrye ervvachtighe lydynghe over tvoorschreven lant,
naer tuytwysen vnder erffvynghen vanden lande by den zelven Jacob Roelens, teghen den
voornoemde Babelaere ghewyllens ghecocht
omme de somme van xxviiiij pond grooten vlaemsch den hoop – ghereet ghelt met alm –
twee schelle parsiis te godtspennynck –
xij pond parisii voor vercoopers wyf – een hoofcleet
dies den coopere payment binnen dese ghereede pennynghen met een verbandt,
beset op thuis daer Jan de Cuupere woont inde Noortstraete,
bedraeghende de somme van veerthien ponden grooten vlaemsch ende mits dien zo blyft
tvoorschreven goedt ontsleghen van de voornoemde verbande – den lyfcoop ten alste vande
blyverre
Ghealmpd voorts over derve – den xjde in maerte xvc lxxvij

18 maart 1577 – Hommelhof op de Werfstraat - Halmen SAP 365

Pieter Rouvroy doude

heift ghecocht teghen **Adriaen van Pouckes ende Jacquemyncken** zyn huusvrouwe
ende teghen **Frans Rondeel ende Margriete** zyn huusvrouwe
een hommelhoff ligghende up de Werfstraete –
groot van lande een ghemet preter vijf roeden –
emmers de placke alzo die gheleghen es de vier houcken ende de middelwaert –

streckende oost an derve van **Cornelis de Schottere** –
 van westen **tcoestraetken**,
 tzuudhende upde werfstraetken ende tnoorthende de cooper waerof datter drie vierendeel
 twaelf roeden vanden voorschreven parceele van lande ghelast als in teleene hooftmanschip
 van Jan Pilgrem in zyn advenant van xv schele parisis up zeven ghemeten lants
 ende dat omme de somme van achtenveertich ponden grooten vlaemsch te betaelen met
 ghereeden ghelde metten alm
 ende godtspennnck vier penninghen xv schele parisis
 ende eenen hooftleede voor de huusvrouwen vande vercoopers voor elck acht ponden parisis
 t'voorschreven goedt is ghelast in een heure van neghen jaren lanck gheduerende **Pieter
 Rouvroy de jonghe** waerof teerste jaer vallen zal te baefmesse xvc lxxvij
 met godtspennynck van ij schele parisis vander zelven heure
 ende voorts de lyfcoop ten laste van de blyvere
 Ghealmp't voorts over erffve den xvijde in maerte xvc lxxvij

12 mei 1577 – Hommehoff op de Potterstraat & de Korte Gervelgatstraat - SAP 95 – Renten

Pieter Vanden Coutere,
 heeft gecocht voor hem, zyne hoirs ende naercommers
 jehens **Pieter Roels, filius Vincents ende Christyne** zyn huusvrouwe,
 eene erfvelicke losrente van xij pond x schele den penninck xvj –
 innegaende hedent date dezer te lossen naer coustume –
 ten tween paymenten ende dat voor de somme van xvj pond grooten dannaff den zelven
 Pieter een somme vernocht
 daerinne verbindende een **hommelhoff ligghe opde Potterstraete** –
 groot van lande ij ghemeten ofte daerontrent –
 streckende van noorden langhes het Corte Ghervelgat – van westen op de voorseide
 Potterstrate – van oosten Jan Daten belast van te vooren in acht ponden grooten sjaers
 Item noch een huus erve ende catheilen staende inde Gasthuusstrate van westen Boudewyn
 Oudegheerste – van oosten Jan van Gacer – innynghen naer coustume
 Actum den xijde juny lxxvij
 Present Laurens Pelgrem, Joos vande Doene, Loys vande Ghoorsteene, Gillis de Berch ende
 Pieter du Floucq, schepenen

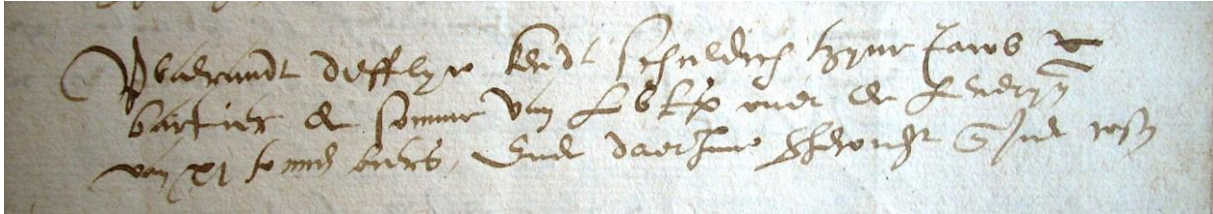
15 juni 1577 – Levering van hop - SAP 244

The image shows a fragment of a handwritten document in Dutch. The text is written in a cursive script. The top line reads 'De 15 Junij 1577'. Below it, there is a name 'Jacob Melis' followed by some illegible text, likely a signature or a reference to a specific document or transaction.

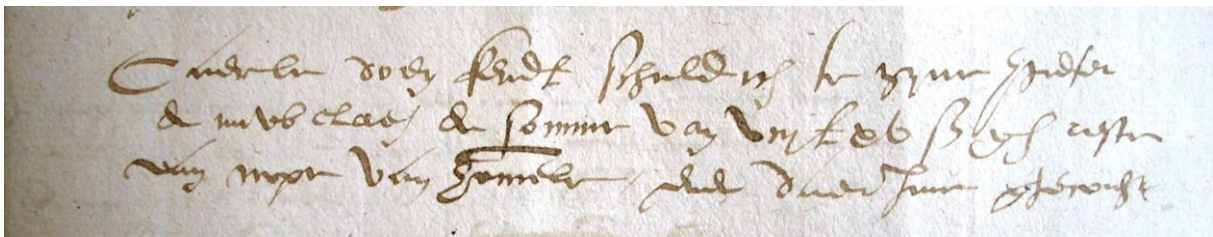
Jacob Melis es ghecondempneert te betalen **Ghylein Stalin** de somme van xix pond x schele
 ij deniers grooten vlamsch van coope ende leveringhe van hoppe – ghegroot up cedulle ende
 inde costen.

22 juni 1577 – 11 tonnen bier niet betaald - SAP 244

Waerlandt Defflyer kendt schuldich tzijn **Jacob Bartier** de somme van lv pond parisis over de leverynghe van xi tonnen biers ende daerinne ghecondempneert ende in de kosten

Waerlandt Defflyer kendt schuldich te zynen Jacob Bartier de somme van xv pond parisis over de leverynghe van xi tonnen biers ende daerinne ghecondempneert ende in de kosten

Caerle Doren kendt schuldich te zynen Pieter Denuwelaere de somme van viij pond xv schele grooten reste van coope van hommele ende daerinne ghecondempneert

Caerle Doren kendt schuldich te zyne **Pieter Denuwelaere** de somme van viij pond xv schele grooten reste van coope van **hommele** ende daerinne ghecondempneert

12 augustus 1577 – Koop van een hommelfhof in de Hamhoek - SAP 365 – Halmen

Pieter Ellieul

heift ghecocht teghens **Mahieu Wemaere** ende teghens **Mayken** zyn huusvrouwe, drie vierendeel xv roeden lants hommelfhof zynde – erve catheylen daerup staende metter groene hommele ende pertssen ligghende inde **Hamhouck** – streckende metten oosthende upde **Coppernolstraete** – twesthende op de **Sint Six straete** – de zuutzyde teghens jehens tkind van Jan Utendaele – de noortzyde Lauwys Makeblyde omme de somme van zeven en vichtich ponden grooten vlaemsch ghemet – ghelt met den halm – v schele parisis teenen godtspenninck zes ponden parisis voor een hoofcleet de lyfcoop ten laste vande blyvere ghelast tvoornoemde goedt in iiij schele iiijde parisis den disch van St. Bertens tsjaers ghealmpt voorts - den xijde augusti anno xvc lxxvij

6 september 1577 – Jan Daten - Hop geconsigneerd - SAP 255

Ameel Meeze, present ende inde naeme van **Franchois Meeze**, zijnen zone, consigneert ter schaele ende greffie deser stede twee lynen zacken hommele, deene gheteeckent met A ende dander met B, beede weghende ijc xvij pond Daarmede doende leverynghe **Jan van Bambeque** – zoo hy zeyde – ten pryze van xi pond paris is thondert – naer hunlieden voorwaerde Actum den vi den septembris xvc lxxvij Present Jan Godduudt, schepene, vervanghende **Loys Makeblyde**, burchmeester Voorseide gheconseigneerde staet ten huuse van **Jan Daten**.

27 november 1577 – Hommele en een manskeerle – SAP 244

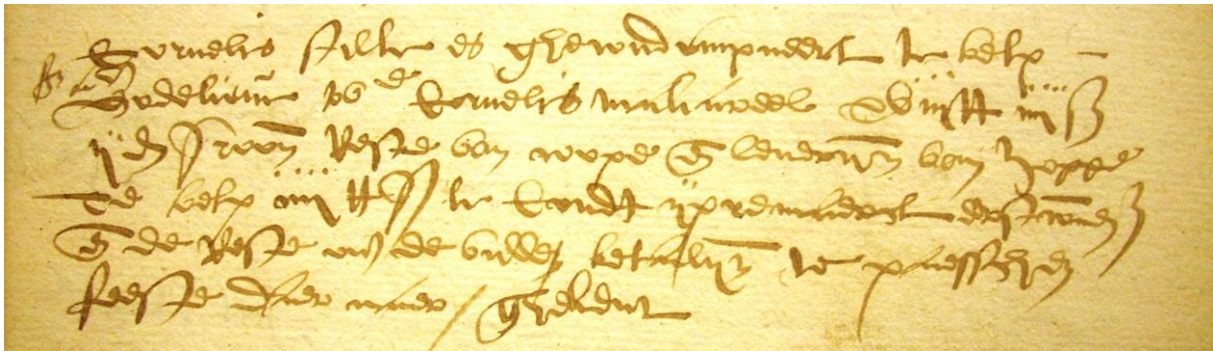
Jacques de Laleete es ghecondempneert te bethaelen de wedewe **Christiaen Clays** de somme van xxxix pond vi schele grooten, reste van coope van hommele ende persen – ghegroot op cedulle ende kosten. Legier Cellur es ghecondempneert te bethaelen Pieter DeWorm, de somme van xij pond iijj schele paris is, reste van coope van een manskeerle, gegroot op cedulle ende kosten

14 december 1577 – Koop van hoppe - SAP 244

Antho[n] de Wailly es ghecondempneert te betaelen Jan Stalin als in huwelick hebbende de weduwe van Jan Pilgrim de somme van xv pond xi schele grooten vlamsch van coope van hoppe ende anders naer tbewijs van cedulle – Ghehoort ter camere ende kosten

1578

8 februari 1578 – Hoppe - SAP 244

Cornelis Stilte es ghecondempneert te bethaelen **Godelieve, de wedewe Cornelis Makareel**, xviiij pond iij schele ij deniers grooten, reste van coope ende leverynghe van **hoppe**, te bethaelen iij pond parisis te coudt Ypermaerct eerstcommende ende de reste over de vulle betaelynghe te paesschen feeste daer naer, ghekent.

12 maart 1578 – Hommelhof aan de Papelanghemeersch – Halmen SAP 365

Jacob Beecke

heift ghecocht jeghens Gheleyn Staessen ende **Cristyne** zyn huusvrauwe de helft van vijf ghemeten lants **hommelhof** zynde erffve ende catheylen liggende inden **Eeckhouck** metten westhende upden steenwech,

toosthende de **Papelanghemeersch**,

de zuutyde anden erffve van **Jooris vande Goesteene**

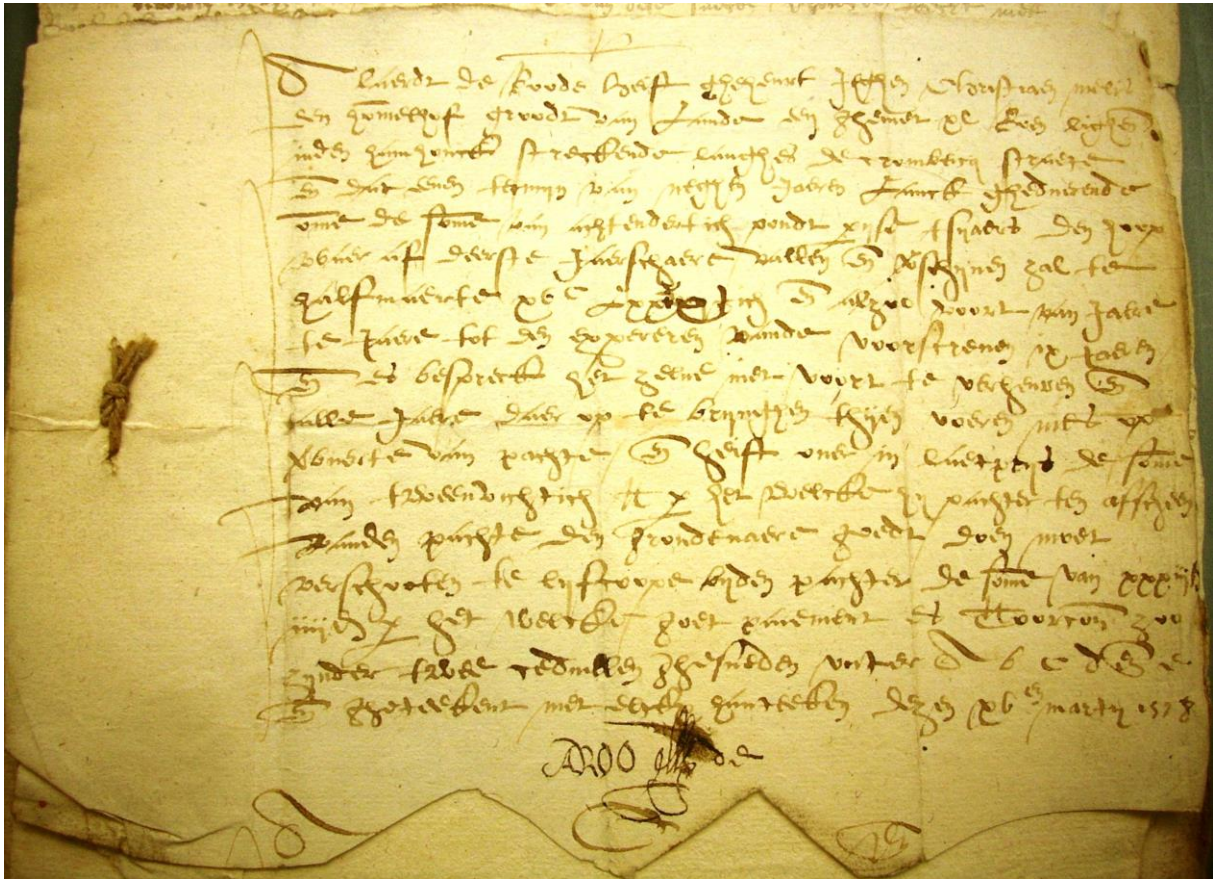
Item noch tvierde vanden huuze daer Gheleyn voorschreven nu Petyt inne woont, erffve ende cathelen staende up de Noortstraete metter oostzyde derve van Willem Devos, de westzyde de Hondtstraete, ghelast alst van ouden tyden, ghelast es den heere tsjaers Omme de somme van hondert en twyntich ponden grooten vlaemsch, ghereet ghelt Ij schele te godtspenninck

De lyfcoop ten laste vanden blyvere

Ghealmpit over erffve den xij marty xvc lxxviiij

15 maart 1578 – Verhuur van een hommelhof – SAP 115 – Processen

Een retrostuk uit dit proces is gedateerd 15 maart 1578

Alaerdt de Roode

heift ghehuert jehens **Christiaan Melis**

een hommelhof, grootd van lande een ghemet xv roeden, ligghende inden **Hamhock**, streckende langhs de Crombecqstraete

ende dat eenen termijn van neghen jaeren lanck gheduerende

omme de somme van achtenderrich pondt parisis tjaers den hoop,

waeraf deerste jaerschaere vallen ende verschynen zal te half maerte xvc lxxx-tich

ende alzo voort van jaere te jaere tot den expereren vande voorschreven ix jaeren

ende es bespreck hetzelve niet voort te verhueren

ende alle jaere daer op te brynghen thyen voeren mes op verbuerte van pachte

ende heift over in laetprys de somme van tweenvichtich pond parisis

het welcke hy pachter ten affscheiden vanden pachte, den grondenaere goedt doen moet –

verschooten te lyfcoope by den pachter de somme van xxxiiij schele iiij deniers parisis

het welcke goet paiement es

Toorconde zoo zynder twee cedullen ghesneden vuter A, B, C, D ende E ende gheteckent met elcken hanteekcen dezen xvcde maerty 1578

Ick **Caerel Vanderbeecke** filius
Joos
kenne bij desen hoe dat ick
deuchdelick schuldich ben **Casen
De Backere**
de somme van elleven ponden
achthien schellynghen grooten
vlaemisch voor de coop ende
levynghe van neghen hondert
vierenvichtich ponden hommele
te xv ponden praris elck hondert
houdende mij content vande
levynghe
welcke somme van XI pond XVIII
schellynghen VI pennynghen
grooten Vlaemisch
ick Caerels Vanderbeecke
voorschreven
belove wel ende ghetrauwelick te
betaelen anden voornoemden
Nycasen ofte anden bryngher
vandesen te Baefmesse XVC
LXXIX eerstcommende,
welcke somme ende btaelynghe
voorschreven hem borghe kent
Christiaen Herman in Watuwe,
In orconde der waerheyt hebben wy
dese cedulle ondergheteket met
onse hantteeken inde presentie van

Gilis Baert ende mij **Ghelein de Conynck** schrijver van desen

Desen xvij octobris xvc lxxviiiij tich

Tcoopers gaet voorafgaene

Kaerle Vander beijke

Christiaen Herman

Dit hopcontract werd niet zonder problemen uitgevoerd, maar leverde een proces op, waarvan we ook de aanklacht of intendit vonden.

Intendit ende inventaris die Diedeman overgheeft de weduwe van **Nicaisen De Bucker**,
heerscherghe ter eenen

Jeghens ende tne laste van de voornoemde **Lauwyck**, als ghetrauwet hebbende, de weduwe
van **Charles Vande beecke**, verweerder, ten andere

Dienende voor ulieden heeren bughmeesters ende schepenen vande stede van Poperynghe

Alvooren es waerachtich dat heeschereghe te ghoede compt ter laste vanden verweerder in de
voornoemde qualiteyt

de somme van elff ponden xvij schele zes pennynge, grooten vlaemsch vanden coop van ixc vyffen vyftich ponden hommele te xv pond parisis elck hondert, breeder blyckende by zeker obligatie onder thandeteeken vande zelve Vande Beeke in daten van de xvij octobris 1578, hiermede ghevoucht ende gecotteert met A.

Omme betaelinghe vande welcx (naer ghevraegh der zelve)

de heescheereghe ghedwonghen es gheweist den verweerder te compelleren voor justicie, zodat naer procedure ende ignorantie vanen zelve handteecken d'heeschereghe gheadmitteert was daerop te faicte ende tzelve te wezen het eyghen handteecken vande zelve VandenBeike tot vulcommen van welcx ende omme claerlick te vertooghen tzelve handteecken te wesen vande voornoemde Vander Beike,

belyeve mijne voornoemde heeren te hooren, eeden ende examineren d'oirrconde in marge (Gheleyn de Conynck) off hy niet wel en weet de voornoemde obligatie met zyn eighen handt gheschreven thebben,

over welcx hy oick bekent present gheweist thebben ten maeken van de handteexkene, ter presentie van wylen Gillis Baert vande voornoemde Charles Vanderbeke, ende breeders hy dannaff zoude moghen weten.

Oricondscap – getuigenis - over de weduwe van Nicaïsen de Buckere, heeschereghe jehens Cornelis Lauwyck, zoo hy betrocken es, verweerder, den xxvij ste february 1593 – present Makeblyde, burghmeester, Woillem Liebaert & Eloy Moreel, scepenen.

Gheleyn de Conynck, wetschepen ende clerck van berechte deser stede, oudt lxij jaeren of daerontrent, oriconde, ghedaecht, beleet ende by eede gheexamineert op tvoorschreven intendit ende tbewys hier inden gheemployeert, deposeert dat hy de cedulle met den intendit gevoucht, ghescreven heift, met zyn eighen handt ter presentie vande personen inde zaeke ghenamt, daer oick den voornoemde wylen Chaerles Vanderbeke die zelve cedulle teeckende zynder oirconde, presnetie, conforme naer tscrift voordien.

31 oktober 1578 – Namptissement hoppe - SAP 255 – Namptissementen

Lauwers Sheerjanssoone namptieert duer de hand van zijne huusvrouwe gheconsigneert by justicie vut crachte van acte vande wet in daten xv july laetstleden jehens **Kaerle de Conynck**

als ontfanghere van de coopdaeghen

de somme van lvij pond vij schele parisis,

reste van coope van hoppe op de pertsse gedaen by Matthys Caelen ten hove van meester Staes Seys ende vercocht by den voornoemde consignandt, zo onder de voorseide Kaerle mainteneert

Actum den laetsten oktober 1578

Present Jan Wyts, burghmeester ende Jan Godduud, schepen

Ghelicht tvoorseide namptissmendt by den voornoemde Kaerle de Conynck, borgh ende principael Pieter de Conynck filius Joris

Actum eodem

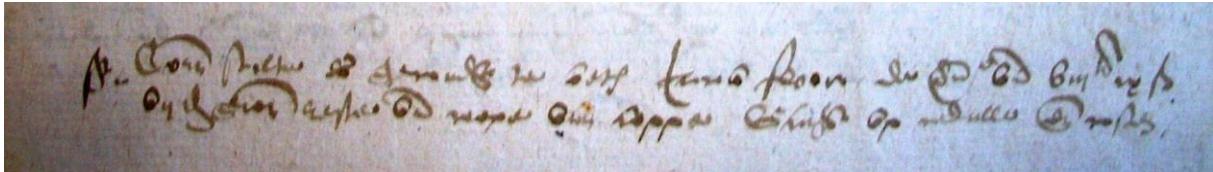
Present de voorseide burchmeester Wyts ende Godduud, schepen

1579

12 juni 1579 – Verkoop van hoppe – SAP 244

In deze oorlogstijden blijft men nog hop verhandelen.

Item Corneel Stilte es ghecondempneert te betaelen Jacob Floor de somme van viij pond ix schelle vij deniers grooten, reste van coope van hoppe – Ghekent op cedulle ende costen

14 oktober 1579 – Het oorlogsbier van de Poperingenaars - Pladijs

Den 14 oktober vergaderden de Waelen van Rousbrugge, Cassel, Ekelsbeke en Meenen en roofden in Veurneambacht wel 1700 koeyen, 200 peerden en al wat sy verdragen konden van alle soorten van meubels alsoo weg en swommen door de Leye, waer door dat er nog eenige verdronken.

Die van Yper, nog nydig zynde op die van **Poperinghe**, omdat de Walen altoos vry door hunne stad passeerden, als sy kwamen rooven op Vlamertinghe, Elverdinghe, Dickebusch en elders, en nog te meer omdat die van **Poperinghe** altyd bier leverden aen de Waelen van Rousbrugge, zoo syn sy gekomen naer die stad,

syn gegaen in alle de brouwerien, hebben alle de brouwketels aen stukken geslagen en bedorven en dit gedaen synde,

hebben sy de Poperingnaers nog genootsaect van naer Yper te gaen,

om te accordeeren met den hoogbailliu, om hunne ketels te mogen vermaken,

gelyk sy gedaen hebben voor eene groote somme gelds, met belofte van geen bier meer te leveren aen de Waelen van Rousbrugge;

Ook Augustyn van Hermelghem beschrijft deze invasie van de Ieperlingen te Poperinge.

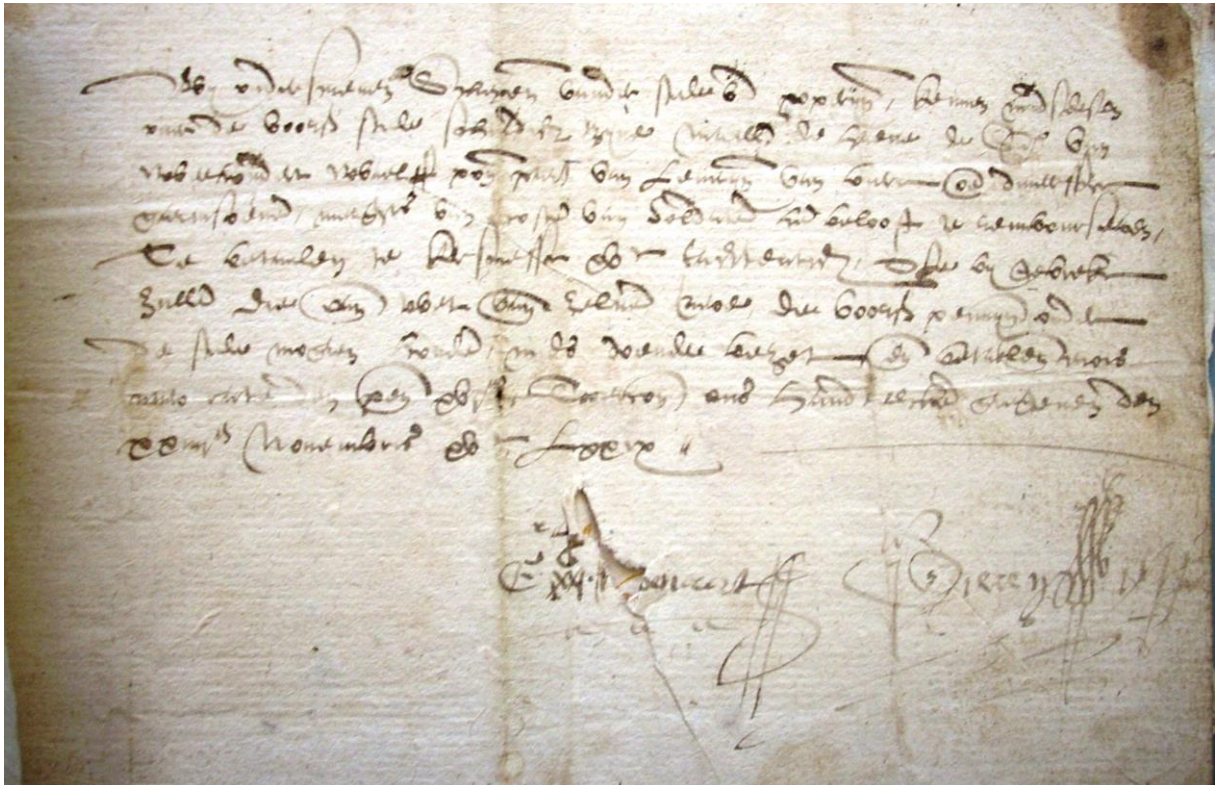
Op den **15sten ofte 16sten van oktober**, zoo zijn de Walen gekomen in Vuereambacht, en hebben gerooft tot by Nieuwpoort, en menigte van beesten, coyen en beestialen van peerden genomen hebbende, zijn zy getrocken naer Loo metten buyt, en op den **17sten** zijn zy van Loo vertrocken,

en **die van Ypre** zijn uytgetrocken, het peerdevolk en een vendel knegten naer **de**

Overdragen van Poperinge, en hebben die ook **verbrand**;

op dezen tijd begonste het coorn wederomme te dierene, en ook mede de bueter galt wel 8 groote en halfve 't pond, en **alle zaken van eetscharen waren zeer diere en luttel vont men te winnen.**

Op de 23sten van oktober, was er een slag bij Kortrijk tussen de troepen van Ryhove en de Malcontenten die in het voordeel van de protestanten uitdraaide. Ook Menen en Komen werden herovert door de protestanten.

Het oudste processtuk dat te vinden is in het Stadsarchief van Poperinge, betreft een proces rond de bierleveringen aan de Walen van Rousbrugge. De brouwer Maillard de Haene leverde immers bier in opdracht van de stad, maar werd niet betaald.

De onderschreven schepenen vander stede van Poperinghe,
kennen mids desen voor de voorseide stede schuldich tzyne **Maillard de Haene**,
de somme van tweehondert twaelf ponden parisis van leverynghe van bier an diversche
garnisoenen,
metghaders van costen van soldaeten hem belooft te **rembourseren**, - terug te betalen -
te betaelen te kermesse xvc tachtentich,
ofte by gebreke zullen die vande wet vande zelve jaere,
den voorseide pennynghen onder de stede moghen houden mids doende bezet ende betaelende
crois – procenten - naer rata den penning xvi – 16 -
Toorconde ons handteecken gegheven den xxij ste novembris xvc lxxix
Ghelein Moeraert – Gillis Pieren

An eerwerde heeren, myn heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperinghe
Vertoocht in reverentie, **Maillard de Haene**,
dat hier over zekeren tyt by zynen **procureur – advocaat - Pieter Elieul**
heeft ghedaen
vertooghende zeker letteren van obligatie, gheschreven
by den hand van **meester Jan Mazeman**, ulieden heeren greffier,
eertijds gheweest hebbende ende gheteeckent by **Gheleyn Moeraert ende Gillis Pieren**
alsdan schepenen
inhoudende schult van twee hondert twaelf ponden parisis

ghespruuten van leverynghe van bier ende andere costen van soldaten
naer belofte van rembourseren ofte bezet ten laste vande stede
daer oppe den voornoemde **Ellieul** tzelve vertooghende
gheen favorable andwoorde en heift ghecreghen
emmers daermede den **remonstrant** – *vrager of eiser* –
zoude connen te zyne gheraken,
cause – *reden waarom* - dat hy hem andermael adresseert by ulieden
ten fyne – *met het oog op* - van hem te willen danaff **contenteren** – *tevreden stellen* –
doen ofte ten minste **dhoirs ende aeldynghen** – *de erfgenamen* - van de zelve Moeraert ende
Pieren de voornoemde letteren onderteckent hebbende,
te willen ordonneren dezelve pennynghen op te legghen
ofte den remonstrant andersins te bewyzen waer hy zijne betaelinghe zoude moghen hebben
zonder te willen **escaperen** – *vluchten* –
dus den verthoogher langhe ghetouft heeft
ende by den laps van tyde
hem te willen dilayeren van zijne pennynghen,
waer hy tzelve als ghewacht gheweest hebbende in ghebruucke prononciëren
ende en heeft connen heessen oock daer af by den tractate ghereleveert es gheweest –
tselve hem consenterende zult wel doen.

24 november 1579 – Namptissement hop - SAP 255 – Namptissementen
--

Jan de Gaey namptieert jehens **Jan de Coene**,
de somme van xix pond grooten vlaemsch inde specie van ix dobbel gouden ducaeten, xvij
halfve ducaeten ende een ahlfve Philips daelders omme te hebben leverynghe van ij m pond
hoppe te xi pond viij schele parisis thondert naer hunlieder rekenynghe
Actum den xxiiij ste novembris 1579
Present Gheleyn Moenaert ende Gillis Pueren, schepen

Folio 129 verso

Mailliaerd de Haene namptieert jehens **Steven de Keysere**
de somme van xiiij pond iij schele iij deniers grooten in specien van xxvij gouden ducaeten
van x schele vi deniers grooten, tot furnissement vande betaelinghe van een duust pond hoppe
te xvij pond parisis elck hondert, naer tbewys van hunlieden voorwaerde, protesterende om
schaede ende interest
Actum den xxiiij ste novembris xvc lxxxix
Pressent **Gheleyn Moenaerd ende Gillis Pieren**, schepenn.
Ghelicht tvoorseide namptissement by de voornoemde Maillard de Haene, borge ende
principael Lambrecht vande Doene – actum eodem
Present de voornoemde schepenen, toirconde *handteken*

1580

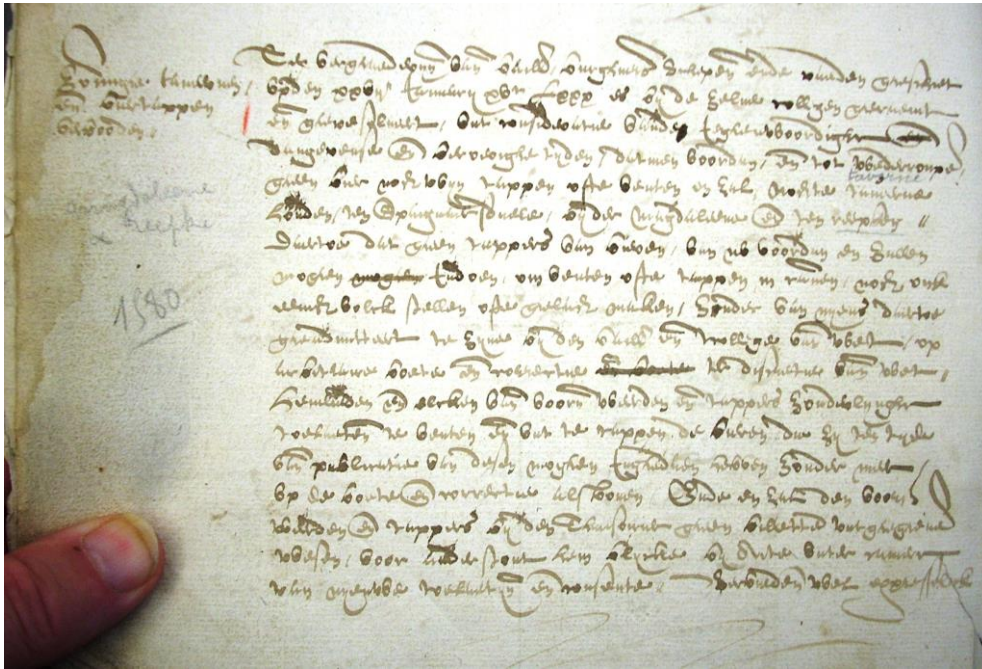
18 januari 1580 – Verkoop hommelhof in de Eekhoek - Halmen SAP 365

Jacob vande Walle heeft ghecocht
jeghens **Vincent Magnel ende Margriete** zyne huusvrouwe
onderhalf ghemet xl roeden ladns **hommelhoff** zynde ligghende inden Eeckhouck
opden steenwech loopende naer Provene –
streckende zuud ende noordt – tzuudhende de voorseide steenwech – tnoordhende inde beke –
doostzyde thommelhof van **Gheleyn Moenaerd** ende de westhende thommelhoff van **Loys
van Goorsteene** –
de perssen ende mesch medegaende –
quicte erfve ende onbelast om de somme van lxxv ponden grooten vlamsch –
de plecke - dhoucken ende middelwaert – zoo die ghelegen es –
daeraff lx ponde ngrooten ghereet – de reste te betaelen binnen een jaer –
een dobbel spaenssche ducaet voor een hoofcleet anne vercoopers huusvrowue –
iiij schele voor een godtspennincke e
nde de lyfcoop ten laste vande blyvere
Ghealmpt over erfve den xvij januari 1580
Present schepenen ter vierchaere

Oorlog in de streek

27 januari 1580 – Sluiten van herbergen buiten de stad - Resoluties B – SAP 468

Zommighe tavernen ende biertappen verboden
Ter verghaederynghe vande bailliu, burghmeesters, schepenen ende raeden
gheschiet op den **xxvij January xvc lxxx**
es by de zelve collegen geraemt ende gheresolveert,
vut consideratie vanden jeghenwoordighen **dangereuse ende beroerighe tyden,**
datmen voordan, ende tot wederroupen, gheen bier noch wyn tappen ofte venten en zal
nochte taverne houden ten **Spaignaertsdaele, by de Magdaleene ende ten Reepken,**
daertoe dat gheen tappers van bieren, van nu voordan en zullen moghen indoen om venten
ofte tappen in kannen
noch oick eenech volck stellen ofte gelach maken,
zonder van nyeus daertoe gheadmitteert te zyne by den balliu ende tcollege van de wet,
op arbitraire boete ende correctie ter discretie vande wet,
hemlieden ende elcken van de voornoemde weerden en tappers zonderlinghe,
toelaeten te venten ende vut te tappen de bieren die zy ten tyde van de publicatie van desen
moghen inghedaen hebben zonder meer – op de boete ende correctie als boven. –
Ende en zal den vornoemde weerden ende tappers by den thresorier gheen billietten
vutghegeven wesen, voor anderstont hem blycke by acte vuter camer van nyeuwe toelaetinghe
ende consente –

Verbiedende wel expresselick den gaudierder ende bierwerckers van de stede in de voorseide drie tavernen buuten noch oick inde huusen vande voorseide biertappers, gheen bier, groot ofte cleene te wercken, nochte indoen, dan hemlieden te vulle blyckende, dat zulcx hemlieden van nyeus toeghelaten wert op 't verbande van hemlieden eedt ende 't verlies van verdreghen in zyne van huerlieden dienst ende officie zonder eenich verdrach ofte oogheluyckynghen ende voorts op arbitraire correctie als boven – wel verstaende dat hieronder nyet en zyn begrepen de herberghen ende taveernen deckende bedden van ouden tyden ende logerende den coopman ende andere passeerende lieden, naer de cueren ende statuuten deser stede ende anders gheene Actum ten daeghe ende jaere als boven ende ghepubliceert ter halle den laetsten january xvc lxxx

Inninghe van alle guoyren - cohieren - ende nieuwen taux op bier ende wyn
metgaders wekelicke conterbutie
Gheconsideredt by bailly, burghmeesters, schepenen ende raeden deser stede, de groote ende respectiffve schulden ende tachterheden van de stede, waerdeure vallen diverssche arresten opde personen ende goeden vande insetenen in anderen stede ende plaetsen, metghaeders de zwaere lasten daghelicx meer ende meer er zelve stede upcommende ende willende daerjehens voorzien ten besten dat doenlic es, ende tot voorderinghe vande gemeene justitie zoo wel buuten als binnen, hebben geraemt ende tsaementlick gheresolveert datmen voor allen wercke zal doen inninghe van alle voorgaende ommestellynghe ende pointynghe – ordonnerende ende lastende wel expresselick allen ontfangheren binnen ende buuten gheene ghezondert – thuerliedder guoyeoen te innen ende zuuverlick ende voorts eenen yghelicken wie dat zy, alsvoren daerop schuldich zynde zynen taux ende achterheyt promptelick te betalen op executie te doene *realyck* ende metter daet, zonder eenich dilay ofte verdrach

Wekelicke contributie voor vier weken

Item dat men van nyeus zal poincten ende ommestellen op tgenerael gemeente, buuten ende binnen, nyet betrocken zynde, de somme van hondert ponden grooten vlaemsch de weke, voor den tydt van vier weken achter een volghende, zuver pennynghen, wanaff deerste weke zal inghaen op maendaeghe den eersten van sporcle naerstcommende – waertoe ghestelt werden vyf poincters ofte tauxhteurs binnen om te tauxeeren de twee deelen op die van binnen ende ghelycke vijf poincters buuten omme te tauxeeren een derdendeel buuten, elcken naer zyne machte ende staet van goede – bovendien dat de zelve pointers ende taxeteurs zullen maken een ander quyoe omme te poincten de gonne die betrocken zyn vut der sede ende cuerre naer state van ghoede als boven, tot zulcke een somme als de macht ende staet van huerlieden ghoeden zalverheessen ter goeder discretie omme van ghelycken daermede de stede end ehuerlieden eyghen ende proper goed te bewaeren van bederfvenesse

Item welcke pointynghe goederen ende coqyeren gestelt zynde zullen ghemaect werden elf ontfanghers buuten, te wetene in elken houck een ende drie binnen, die terstont zullen ghehouden zyn te doene innynghen ende ontfanck by vermaenynghe eens voor al ende daermee by heerlicke exequutie, realick ende metterdaet, nyet tegenstaende oppe ofte appellatie ende zonder prejudicie van dien namptissement preallable welcke paerticulier ontfangher ghehouden werden huerlieden pennynghen te vervoeghen in handen van eenen ontfangher generael, by die van de wet te denommeren ende stellen die van allen ontfanghe zal gheven acquit ende voorts met de pennynghen van zijne ontfanghe doen betaelynghe op de billetten vutt der camere an hem adresseerende dien consequentleick doen rekeninghe, bewys ende reliqua tallen tyden dese by de wet benaemt zynde.

Item dat men zal heffen iij ponden parisis op **elcke tonne inghelstout**

Folio 3

Xx schele parisis op elcke tonne inghebrouwen – vijf pond bier ende een schele parisis op elken stoop wyns die men zal venten in herberghen ende taveernen, ten tappe, voor ghelycken tydt van vier weken, inghaende als vooren, wanaff de betaelinghe ghedaen wert in handen van de voorseyde ontfangher generael, die de betaelinghe ghehouden wert te noteren op de billette van de tresorier,

Verbiedende de bierwerckers anderssins gheen bieren te wercken ende den wynschrooders gheen wynen te kelderen op verband van eede ende distitutie als vooren ende lastende den gaugierder ten voorseyde eersten daeghe te pretenderen alle wynen ende bieren, omme op zyn overgheven by den voorseyde ontfanghere ggenerael betaelinghe te verheessen op alsulcke executie zoo voorseyt es, wel vestaende dat totter voorseyde betaelinghe van taux op wijn ende bier nyet ghehouden en werden de ghemeen insetenen, huerlieden dranck in doende theurlieden eyghen dispensie ende slete ende anders nyet.

Consent van de notabele

Den xxvij den voorseyde maend ende jaere

notable deser stede in verhouden ende competenten ghetaele opgheroupen door die van de wet ende raedt, hebben gheadviceert ende gheratiffeert de voorschreven resolutien, ordonnancien van de verboden by beede voorseyde collegen te voorgaende daeghe ghemaect ende gheslooten, consenterende alt selve in alle poincten ende articlen over tgenerael gemeente zoo te gheschieden.

Consent van de hooftmannen buuten

Ten zelve daeghe, hooftmannen buuten opgheroepen ten fyne voorschreven, zyn ghecompareert **Abel van Ameele ende Gillis van Mese** vut den Eeckhouck, **Jacob**

Tryssensone vut den Edewaerthouck, **Maerten Pladys** vut den Haeghebaerthouck, **Jan van Berghen filius Jacobs** vut den Lyssenthouck, **Pieter Denys** vut den Wipperhouck, **Pieter ende Christiaen de Baene** vut den Helhouck ende **Clays Floor** vut den Hipshouck die van ghelycke hebben gheaggreert de voorschreven resolutie over d'advenant van buuten Ghepubliceert ter daeghe als boven

Tauxateurs binnen ghestelt als boven:

Loys vande Goorsteene, burchmeester van de commune

Frans Tryssensone ende Pieter Ellieul, raeden

Jan Adam ende Christiaen Zanneken, notable

Taxateurs buuten ghestelt als boven

Abel van Ameele, Jan van Bethleem filius Jacobs, Jacob Meerlevede filius Pieter, Eloy Moreel

Ontfanghers particulier binnen: **Jacob Denys** in St. Bertens prochie – **Joos Maerten** inde prochie van Onse vrouwe - **Pieter van Burgues in Pamele**

Ontfangher generael - **Michiel Longuespee**

Men last ende beveelt wel expresselick van wegen de heer, wet ende raedt, dat alle herbergiers ende taverniers voordan zullen opbrynghen by billette, gheteekent, alle de gasten ende vremdelinghen die zy logeren zullen by naeme, toenaeme ende platse van huerlieden woonste alle avende ten ix hueren voor tverlaeten van de steede winderoene – op de boete van iij pond parisis daertoe staende by ouden statuten ende voorts op arbitraire correctie ten discretie van de wet

Ghedaden ende ghepubliceert ter halle den laetste january xvc lxxx

Ontfanghers vande voorschrevne wekelycke contributie buuten ghestelt den iiij februari 1580

Vincent Kiekene inden Oosthouck

Maillard Verschaeve inden Eduwaerthouck

Joos Been inden haghebaerthouck

Gheleyn Quaghebeur inden Lyssenthouck

Christiaen Marcelis inden Wipperhouck

Jan Ghanzeman inden Hellehouck

Christiaen de bergh inden Schoudemondhouck

Clays Floor inden Hipshouck

Clays Wyts inden Eeckhouck

Pieter de Roode filius Jacobs inden Hamhouck

Passchier Wyts in den Peselhouck

Continuatie van de nyeuwe lasten op wijn ende bier

Ter vergaedynghe vande balliu, burchmeesters ende schepenen, raeden ende notable deser stede, gheschiet den xxix february xvc lxxx,

es gheresolveert dat men zal continueren de nyeuwe opheve ende impositie op de wynen ende bieren voor den tyd van de toecommende maend van maerte,

naer tbewys vande resolutie ghenomen den xxvij ende xxviii january laetsleden,

inde voor breedere continuatie van de wekelicke contributie,

datmen alvooren zal zien te innen alle de tachterheyd vande stede,

ende zonderlynghe de ommestellynghe ghetauxeert ende ghepoinct op de ghone hebbende huerlieden gheabsenteert van de stede, conforme de

Folio 4

resolutie voorschreven van de xxvij ste janaury tselve ghedaen ende indien van noode wert breeder belastinghe van de voorschreven wekelicke contributie te doene, dat zulckx gheschieden zal met nyeuwe oproepinghe van alle collegen diet competeren zal.

30 maart 1580 – Regeling voor de Brouwers – Resoluties B - SAP 468

Item es by den voornoemde bailliu, wet ende raed gherinterdiceert ende wel strickelick verboden dat voordan gheen brauwens ofte brauweghen en zullen laeten lichten vut huerlieden brauwerie eenighe bieren in tonnen ofte vatkens zonder billet vande tresorier noch oock laeten haelen in kannen ofte ketelen eenigh bier – op de boete van drie ponden parisis van elcke tonne, vatken ofte canne ten laste zoo wel van de brauwere ofte brauweghe als vande ghone die de zelve bieren in tonnen, vatkens ofte kannen en zullen haelen ende voorts verbod van huerlieden ambacht van brauwen den tyd van drie maenden, wanaff beslach doen zullen alle officieren – te applicueren de voorseide boete deene helft ten proffyceten van de aenbrynghere ende dandere ten proffite vande officier tbeslach doende Actum eodem ende ghepubliceert eodem

Ter verghaderinghe van burghmeesters, schepenen raeden ende notable deser stede gheschiet ten onderschreven daeghe es gheresolveert ende gheslooten te doene vuterste debvoir omme te hebben de betalinghe van alle voorgaende contributien ende guoyeren, zoo wel up

dabsente als presente, by alle middele van execquutien, van vercoopynghe van goede ofte op hemlieden partijen.

Ende ghemerct dvuterste nood van de stede ende ghemeente belast met loopende contrebütien in diversche plaetsen

hebben gheresolveert ende gheconsenteert te doene een continuatie van de wekelicke contibutie voor vier weken van **hondert ponden grooten de weke**,

op de voed zoo die ghedaen es geweest de maend van **sporcle laetsleden** naer de resolutie van de xxvijste in lauwe voorscreven behoudens dat men redressere de pointynghe by verhoogynghe ofte diminuatie op de goeden te hooghe ofte te neder gepoint

ende dat daertoe gebracht en ghestelt zullen werden in voorgaende quoyeren geobmitteert ofte vergeten ende die daertoe wekelick ghestelt zyn,

alles naer discretie ende consciencie

Metgaders oick dat de ghone de stede gheleent hebbende, zullen mogen ghoed vinden tvierde van hunder taux ter zoetynghe van huerlieden gheleverde pennyngen, te wetene, de vierde weke, mids by hemlieden *Folio 5*

Ten dien fyne lichtende billet vuter camere ende tselve mynckende op huerlieden voorseide leenghelden – de voorseide continuatie beginnende den iiijde aprilis eerstcommende.

Item dat inde nyeuwe subsidie ende last op de dranck, d'Yngelsche bieren zullen gheven iiij pond parisis op de tonne ende alle andere vrende bieren buuter cuere ghebrauwen, zoo wel de keute, sheeren bier als andere, gheene ghezondert, zullen gheven van de tonne xlxschel parisis, incomende den eersten vande zelve toecommende maende van aprilis.

Blyvende voorts de wynen ghelast in een halfve stuvete op tstoop, als te vooren ende alles tot wederroupen van de voorseide collegien

Actum ter camere, **den xxx in maerte xvc lxxx** ende ghepubliceert den laetsten der zelve.

9 juni 1580 – Vijfpond bier – Resoluties B – SAP 468
--

Verhoogh van biere tot v schellinghen opde stoop

Ghesloten ende gheresolveert by burghmeesters, schepenen, raeden ende notablen deser stede, datmen zal verhooghen tvijf pondbier, twee penninghen parisis op elcken stoop omme alzo te vindene die vijf sjaers op de tonnen van nyeus gestelt by de vier leden slands van Vlaenderen naer dordonnantie daerop gemaect ende volgende de lyste van de nyeuwen middelen

Ordonneerende voorts dat men op de zelve biere van vijf pond, zal stellen ghelycken vijff stuvete ter subsidie ende baete vande opvallende lasten van de stede boven de thien stuvete te vooren daerop gestelt,

zoo dat by de ontfanghere van de nyeuwe subsidie op den dranck zal gheheven ende ontfanghen wesen op tselve vyf pond bier de somme van xxx schele parisis van de tonne, beghinnende ten daeghe van morgen xv deser maend ende dat overmids tvoorsiene last de voorseyde bieren zullen voordan ghelden ten tappe, twee stuvete den stoop zonder pulle

Actum ende ghepubliceert den xiiijste in wedemaend xvc lxxx

22 juli 1580 – Soldaten saisieren hop - SAP 244

Omaer de Keysere in persone beloofde te garandeen ende indempneren **Toussaint Deveren**, bailliu, ter cause van het apprehenderen van drie zacken hoppe by de soldaten van Rousbrugge ghesaisiert op de wech van Ypere ende by de voornoemde bailliu te Rousbrugge ghelicht op verlove ende zijn handteecken.

Gheconsiderereert by burghmeesters, schepenen, raeden ende notablen deser stede, de zwaere lasten ende costen daghelicx zoo lancx zoo meer de zelve stede ende ghemeente opvallende, ende omme tzelfen ghemeente daerinne te baete te commene, zoo verre dat doeneelick werdt, hebben tsaementlick gheraemt ende gheresolveert, ramen ende resolveren midts desen datmen boven alle voorgaende lasten, zal heffen van elcke tonne **vijfpont bier** de somme van drie ponden parisis, nopende ten tappe, ende te betaelen byde herbergier, tavernier ofte tapper promptelick ende voor den indoene vande zelve biere, tvorseide last incommende den xvijste desere maendt ende zal tzelve vyfpontbier vercocht wesende tappe vyff grooten den stoop sonder meer op de boete van drie ponden parisis van elcken stoop ofte canne meer vercocht ende tverbodt van herberghe, taverne ende tappen den tydt van drie maenden ende arbitrarie correctie zonder eenighe dissimulatie

Item men sal heffen boven alle voorgaende lasten alvooren op elcken **stoop wyns**, twee stuyvers incommende als boven.

Folio 9 – item van elcke tonne **Inghels bier ende dobbel keute** boven alle voorgaende lasten incommende als boven de somme van drie ponden parisis

Item van elcken stoop **ghebranden wyn** boven alle voorgaende lasten thien stuyvers incommende als vooren

Reyvende den ghemeen en huusman voor syn huusghezin ontslegghen vande vorseide nyeuwe lasten ende daerinne ghelest alle herberghiers, taverniers ende tappers de vorseide dranck vercoopende by maete ende canne ende dit al voor den tydt van eender maendt voor een preuve

Verbiedende voorts alle herberghiers, taverniers ende tappers de inghebrauwen bieren hoogher te vercoopen dan vijff schellinghen parisis den stoop, zoo vorseyt es, ende d'inghelsche bieren, metgaders de dobbel keute niet hoogher te vercoopen ofte ten meerderen pryse dan die ghestelt werden by officieren van de warandatie op de vorseide boete van drie ponden parisis, tapperchuren nae den statut van elcken stoop ofte canne, ende verbodt van herberghe, taverne ofte tappe ende correctie arbitraire als boven

Actum den xvden octobris xvc lxxx

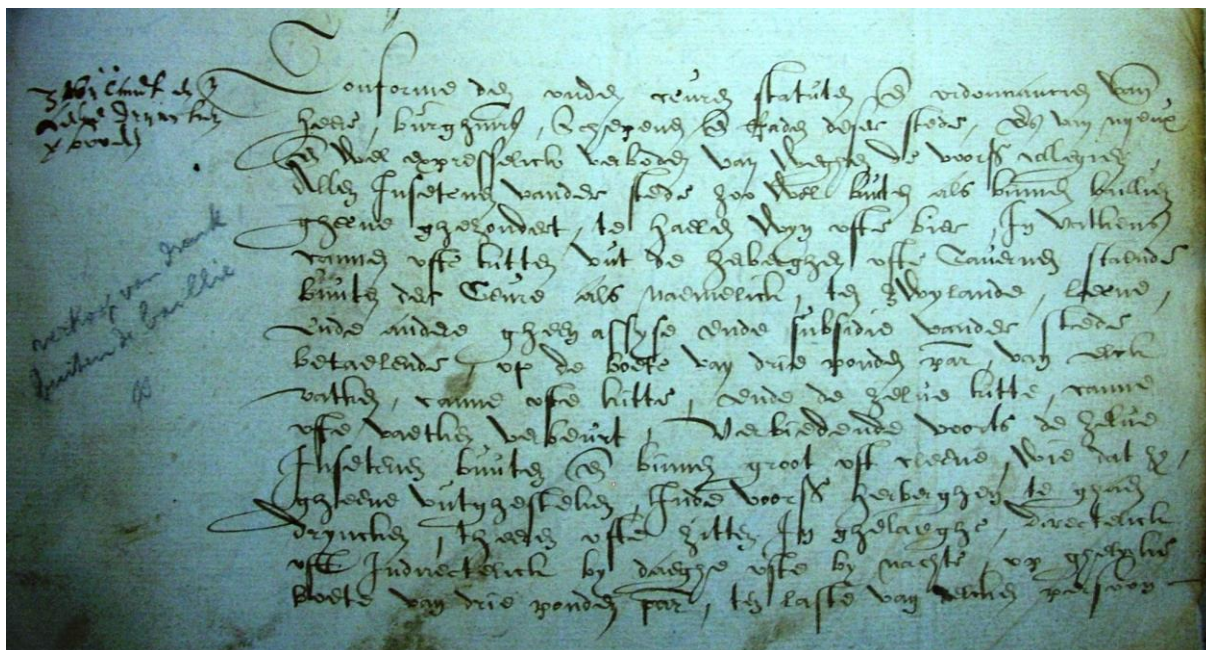
Ende ghepubliceert tsanderdaeghs den xvde vande zelve maendt.

Conforme de oude ceuren, statuten ende ordonnancen vande heere, burghmeestes, schepenen ende raden deser stede, es van nyewx ende wel expresselick verboden van wegghen de vorseide collegien allen insetenen vander stede,

soo wel buuten als binnen bailien, gheene ghezondert,

te haelen wyn ofte bier in vathens, kannen ofte kitten vut de herberghen ofte tavernen staende buuten der cuere als naemelick **ten Zwynlande, Leene ende andere**, gheen assyse ende subsidie vander stede betaelende, op de boete van drie ponden parisis van elck vathen, canne ofte kitte end de zelve kitte, canne ofte vaetken verbeurt.

Verbiedende voorts de zelve insetenen buuten ende binnen, groot oft cleene, wie dat zy, gheene vutghesteken, inde vorseide herberghen te ghaen dryncken, theeren ofte zitten in ghelaeghe, directelick fte indirectelick by daeghe ofte by nachte, op ghelycke boete van drie ponden parisis, ten alste van elcken persoon

Ende telcker reyse dies bevonden, tzy by beslaeghe ofte aenbrynghen ende daer wesende onghewede kinderen ofte dienstlieden bevonden werden des doende, zal de voorseyde boete verhaelt werden, op vaders, moeders, vooghden, meesters ofte vrouwen zonder eenighe dissimulatie ofte oogheluyckynghen welcke boeten als van ouden tyden bedeeft werden in drien, te wetene een derde den officier, tweede de stede over haer interest ende tlaetste derde den aenbrynghere, blykende nietmin de overtreders ghehouden inde betaelinghe vander assyse ende subsidie vander sede ter causen vander voorschreven dranck ende moghen van desen belsach doen ofte aenbryngher alle officieren, dienaeren vanden heere, dienaeren vander camere, ommeloopers voorzitters ende yghelick dies bevindende
Actum ende ghepubliceert den xxiiijsten octobris xvc lxxx

10 november 1580 – De wekelicke contributie - Resoluties B – SAP 468

Item es gheresolveert byde zelve bailly, burghmeesters, schepenen ende raeden tot continueren voor desen jeghenwoordighe maendt **de wekelicke contributie** van vier hondert ponden grooten, zuuver gheldt, op den voet vande voorleden twee maenden, july ende septemberis, gheconfirmeert by **Cornelis de Schottere, Ghelyen Stacen ende Franchois Keerne doude**, notable, midts van nyeus maeckende koieren by vyff taxateurs, die hemlieden zullen moghen behelpen met de coierren vande vorseide twee voorghaende maenden
Actum eodem

Item dat men zal verpachten **d'assyse van der stede**, op de wynen ende bieren, metghaders de subsidien daerop ghestelt voor den tydt van twee maenden incommende, den xvijden – 18 - deser maendt, wanaff men zal stellen den eersten pacht vanden assysen op den wyn, te wetene drie schelle parisis den stoop, ende vyff schelle op den stoop vande nyeuwe subsidien ten tappe voor den tweeden pacht, ende den derden pacht van dordinaiere ende extraordinaiere assysen op de bieren beloopende drie ponden parisis vande tonne vyffpontbier ende keute,

vier ponden parisis van inghelsche bieren,
xl schel parisis vanden crabellaere
ende xiiij schele parisis het cleene bier,
den vierden pacht vanden nyeuwe subsidie op de bieren betaelendee ten tappe thien schelle
parisis, den vyfsten pacht vande ghebrande wyn betaelende xx schele parisis van de stoope
Daertoe datmen verpachten sal **de subsidie van der hoppe** betaelende vier schellingen parisis
van elcke hondert, incommende ten expireren vanden ouden pacht
Alles op heerlicke exequutie ende zulck recht van inninghe als heeft den thresorier vander
stede.

Actum ten voorseyden xsten novembris xvc lxxx

Tauxateurs vande wekelicke contributie **vande maend novembris 1580**

Binnen

Kaerle de Schottere, Franchois Tryssenssone, pieter Veke, Jan Maerten ende Christiaen Fobert

Buuten

Matthys de Nuwelaere inden Oosthouck

Gheleyn Baerd inden Haghebaerthouck

Jaspar Hugues inden Wipperhouck

Clays Floor filius Landers inden Hipshouck

Franchois Pyl inden Hamhouck

Den xijste novemberis xvc lxxx

Jan Proventier brachte ten buffette de somme van xxx pond grooten vutter hand van **Karole Maerten** als deelvooghd van **Catelyne** tkind van **Robert Mahieu** welke penninghen aldaer gelicht zyn by **Loys vande Goorsteene, Gillis van Simpol, Willem van ... ende Pieter Deroode,**

vervanghende 't gheheele college over tlichten vande selve, om die te besteden onder lasten ende conterbutien vande stede ende gemeente tot Paesschen eerstcommende,

te welcken daege zullen de voornoemde van de wet over e selve ghelycke penninghen oplegghen ofte onder de stede houden op zekere

Betalende crois naer rate den penninck xvide van de voorseide dach van paesschen voorts tot den oplegh van de voorseide xxx ponden grooten –

ende zal de voornoemde Loys vande Goorsteene, burchmeester, de voorseide penninghen brenghen in ontfanghste ende rekenynghe van zyne entremise als ontfagher generael van de wekelicke conterbutie.

14 november 1580 – Taks op bieren - Resoluties B
--

Ter vergaderynghe van bailly, burghmeesters, schepenen, raeden ende notablen deser stede, es gheresolveert van alle **bieren**, diemen sal laeten draeghen ofte voeren buuten de stede ende ceure, sal heffen twaelf schele parisis van elcke tonne, halff, quart, meerdere ofte mindere vaten naer advenante, in proompte penninghen te beschieten byden brouwere ofte brouweghe – ende andersstont dat de zelve bieren vut de brouwerien ghelicht werden op de boete van drie ponden parisis van elcke tonne ofte vatken,

ten proffycyte vanden heere, aermen, ende pachtere,

welcke penninghen ontfanghen werden by verpachtinghe voor den tydt van twee maenden incommende ten daeghe van morghen de vyfthiensten deser maendt, ende dit omme daarmede te commen ter baete vande zwaere lasten, daghelicx meer ende meer vallende opde voroseide stede ende tghemeente

Actum den **xiiijste novembris 1580**

Ende ghepubliceert ten zelve daeghe

Item dat voordan **alle de bilieten** van ordinaire ende extraordinaire assyse, zullen by alle herberghiers, taverniers, tappers ende ghemeente, zoo wel van tonnen als van halfve tonnen ende vathens ghebracht zyn inde handen van **Caerle de Schottere**, controlleur, daertoe byde wet ende raeden ghestelt ende ghedenomeert, die de dienaeren ende voerdere van vatkens zal belasten te wercken des achternoens op bilietten voornoens ghelicht ende tsanderdaegs op bilietten ten voorleden daeghe achternoens ghelicht, observerende den tydt ende hueren daertoe van alle jaeren onderhouden, lastende ende bevelende de voorseide dienaerren ende voerdere van vatkens gheen bieren, tonnen ofte vatkens te wecken dan by laste vande voornoemde commis , op verbandt van huerlieden eedt ende destitutie van officie zonder eenighe dissimulatie ofte verdrach

Oick men bevelende de brauwere ende brauweghen gheen bieren in tonnen oft vatkens te laeten lichten vut huerlieden brauwerien, zonder last vande voornoemde commis op de boete van drie ponden parisis, van elcke tonne oft vatkens ten proffycyte van de stede, commis ende aermen

Actum ende ghepubliceert eodem

Men deed in Poperinge alle moeite om via het leggen van accijnsen op het bier en de wijn zoveel mogelijk inkomsten te krijgen om de oorlogskosten te kunnen betalen. Niet alleen Poperinge maar de gehele Westhoek leed onder de godsdienstoorlogen waarbij de Spaanse troepen, de troepen van Lamotte, de malcontent en de man van de streek, de geuzen uit gent en uit Ieper en ook nog eens de Hollanders zich moeiden. De hele streek verviel in armoede en de inwoners vluchtten zo veel mogelijk weg. Het platteland ontvolkte.

Ook het magistraat van Poperinge vluchtte weg en in 1582 hield Poperinge op te bestaan. Pas twee jaar later werd Poperinge opnieuw bewoond.

Vandaar dat we hier ons boek over de hop en het bier van Poperinge afsluiten; we laten de heropbouw na de oorlog voor een volgend boek, als 't God belieft.